דאָס הייסט: ביי קריעת ים סוף איז נתגלה געוואָרן דער העלם פון דעם דומם, ביז אַז ער זאָל קענען נכלל ווערן — דורך צומח, חי און מדבר — אין אלקות.

ט. אַלע סיפּורים פון תורה זיינען אַ הוראה פאַר אונזער עבודה אין טאָג־טעגלעכן לעבן, ובפרט די פּרטים פון די פּאַסירונגען פון קריעת ים סוף, וואָס מען דאַרף יעדער טאָג דער־מאָנען [37]).

יעדער טאָג דאַרף אַ איד פּועל'ן ביי זיך צו אַנטפּלעקן דעם העלם וואָס אין זיין נשמה, און דאָס דריקט זיך אויס אין דינען דעם אויבערשטן אָן הגבלות, אין אַלע קוים, „מימינם ומשמאלם". און דאָן איז ניט נאָר וואָס ער איז באַוואָרנט פון מצרים דלעומת זה, נאָר עס פירט זיך ביי אים אויס דער תכלית פון יציאת מצרים: הכנה צו מתן תורה, און נאָך מער, הכנה צו דער גאולה העתידה — וכמאמר רז"ל „אלמלא חטאו" [38]) וואָלט יציאת מצרים געווען אַ גאולה שלימה — וואָס דאַן וועט נתגלה ווערן דער אלקות וואָס איז באַהאַלטן אפילו אין אַ דומם [39]), אַזוי ווי ס'איז געווען ביי קריעת ים סוף, אַז ס'איז נתגלה געוואָרן אויך דער העלם שבדומם.

נאָר ביי קריעת ים סוף, ווי געזאָגט פריער, איז דער גילוי געווען לפי שעה, דאָס האָט אָבער געגעבן אַ כח אַז נאָך מתן תורה זאָלן אידן קענען אויפטאָן דורך עבודה די זעלבע גי־לויים פון קריעת ים סוף אין אַן אופן קבוע. דערפאַר זיינען ביי גרויסע צדיקים געווען אָט די גילויים, אַז דורך זייער עבודה האָבן זיי אויך אין דומם געזען דעם אלקות וואָס אין אים (כידוע וואָס דער אַלטער רבי האָט אַמאָל געזאָגט, קוקנדיק אויף אַ קורה (באַלקן): איך זע איצט נאָר דעם אלקות וואָס איז אים מחי' [40])), און בקרוב ממש וועט עס נתגלה ווערן צו אַלעמען — „ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר גו' כי פי הוי' דיבר" [41]), אַז עס וועט אַנטפּלעקט ווערן און מ'וועט זען דעם דבר הוי' וואָס אין יעדער זאַך, בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו, בקרוב ממש.

(משיחת ש"פ בשלח תשכ"ג)

37) תוספתא, הובא בתו"א רד"ה אז ישיר. והיא רפ"ב דברכות. שו"ע אדמוה"ז סי' סו, סי"ב.

38) נדרים כב, ב. וראה שמו"ר רפל"ב ובכ"מ.

39) ראה חבקוק ב, יא. חגיגה טז, א. מדרש תהלים סו"ס עג.

40) בית רבי ח"א פכ"ב.

41) ישעי' מ, ה.

שמיני

א. אויפן פסוק „ויהי ביום השמיני" פרעגט דער כלי יקר, פאַרוואָס רופט אָן דער פסוק דעם טאָג וואָס נאָך די שבעת ימי המילואים מיטן נאָמען „שמיני", וואָס פון דעם איז משמע אַז ער קומט ווי אַ המשך צו די ימי המילואים? די ימי המילואים זיינען דאָך ניט מער ווי זיבן טעג, וכמ"ש [1]) „שבעת ימים ימלא את ידכם", וואָס אין די טעג איז געווען חנוכת המזבח,

1) ויקרא ח, לג.

אבער דער טאג וואס נאך די זיבן טעג איז געווען א זאך פאר זיך — חנוכת אהרן ובניו, און ניט חנוכת המזבח.

און ער פארענטפערט עס, אז דאס וואס די תורה רופט אן דעם טאג מיטן נאמען שמיני איז עס בכדי צו דער־ציילן די מעלה פון דעם טאג. עס שטייט דאך גלייך נאכדעם אין דער פרשה: „כי היום ה׳ נראה אליכם" (אז אין דעם (אכטן) טאג באווייזט זיך דער אויבערשטער צו אייך). איז דער פסוק מקדים און מבאר: פאר־וואס דוקא אין דעם טאג וועט זיך דער אויבערשטער באווייזן און ניט אין די פריערדיקע — ווייל ער איז דער יום השמיני, און דעריבער איז אין אים פאראן א העכערע קדושה ווי אין די פריערדיקע זיבן טעג, ווארום „כל מספר שבעה חול ומספר שמיני קודש"[2]). און דאס איז אויך דער טעם פארוואס מילה איז דוחה שבת, ווייל מילה איז בשמיני און שבת איז בשביעי, און „הרוחני דוחה הגשמי".

ב. דאס וואס ער זאגט אויפן מספר שבעה דעם לשון „חול", מיינט ער ניט חול ממש, ווארום שבת איז דאך קודש. נאר וויבאלד אז אויך שבת גייט אריין אין די שבעת ימי הבנין, איז ער נאך אלץ פארבונדן מיט דער בריאה (חול), און לגבי דעם מספר שמיני, וואס איז העכער פון כללות ענין הבריאה און איז „מיוחד אליו יתברך", ווערט אפילו שבת אנגערופן מיטן נאמען „חול".

אזוי איז אויך מובן פון דער דוגמא וואס דער כלי יקר ברענגט דא וועגן דער מעלת הקדושה פון מספר שמיני, אז דער כינור של ימות המשיח וועט זיין פון שמונה נימין[3]). וואס — פשוט אז דער כינור פון בית המקדש וואס איז געווען פון שבעה נימין, איז קדושה, נאר לגבי דעם כינור של ימות המשיח וועט ער גערופן „חול".

אלע ענינים שפיגלען זיך אפ אין תורה. געפינען מיר ענלעך דערצו אויך בנוגע תורה: תורה (אפילו דעוה"ז) איז דאך קודש, און פונ־דעסטוועגן לגבי דעם לימוד התורה וואס משיח וועט מגלה זיין, ווערט זי אנגערופן „הבל"[4]).

ג. מען דארף אבער פארשטיין: דער תירוץ פון כלי יקר פארענטפערט ניט לכאורה זיין קשיא, נאר אדרבה, די קשיא ווערט נאך שטאר־קער: וויבאלד אז „שמיני" איז אזא מדריגה וואס איז „מיוחד אליו יתברך" — לגמרי העכער פון כללות הבריאה, האט זי דאך לכאורה אינגאנצן קיין שייכות ניט צו די שבעת ימי המי־לואים וואס זיינען כנגד די שבעת ימי הבנין, איז פארוואס הייסט דער טאג מיטן נאמען „„שמיני", וואס דאס מיינט אז ער איז א המשך צו די פריערדיקע זיבן טעג?

איז דער ביאור אין דעם: אלע גילויים דלעתיד זיינען אפהענגיק אין אונזער איצטיקער עבודה[5]). כאטש די גילויים דלעתיד זיינען די בחינה פון „שמיני" — ווי מרומז במרז"ל הנ"ל „כינור של שמונה נימין", הע־כער פון כללות ענין הבריאה, און נבראים מיט זייער עבודה קענען דארט ניט גרייכן, נאר די גילויים וועלן קומען בדרך התעוררות מלמע־

---

2) ראה גם לעיל ע׳ 812, 834.

3) ערכין יג, ב.

4) קה"ר פי"א, ח.

5) תניא פל"ז.

לה [6]), פונדעסטוועגן דאַרף מען האָבן אונזער איצטיקע עבודה, בכדי צו ממשיך זיין די מדריגות וואָס עבודה איז צו זיי אַ כלי, און דאָן, נאָך דער "שלימות העבודה, וועט מען געבן מלמעלה די גילויים דלעתיד וואָס זיינען העכער ווי עבודה קען דערלאַנגען.

אַ דוגמא אויף דעם: אין שבת זיינען בכללות פאַראַן צוויי מדריגות: א) ער איז איינער פון די שבעת ימי הבנין, נאָר אין פאַרגלייך מיט די פריערדיקע זעקס טעג איז ער קודש. אָבער די קדושה איז אויך פאַרבונדן מיט דער בריאה, בחינת השתלשלות און ווערט נמשך דורך דער עבודה פון אידן, וואָס אויף דעם שטייט [7]) "לעשות את השבת" [8]); ב) שבת איז אַ מעין [9]) פון לעתיד, פון דעם "יום שכולו שבת", וואָס איז העכער פון השתלשלות, און ווי געזאָגט פריער, קען מען צו דער מדריגה ניט צוקומען דורך עבודה, נאָר זי ווערט נמשך מלמעלה, בדרך אתערותא דלעילא. ווי עס שטייט אין גמרא אַז אויף דער בחינה אין שבת זאָגט דער אויבערשטער "מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה" [10]): די מדריגה פון שבת איז אַ מתנה מלמעלה, וואָס אַ מתנה באַקומט דער מקבל ניט דורך זיין עבודה, נאָר דוקא ווייל דער נותן וויל אים געבן די מתנה (אויב מען גיט עס אים צוליב זיין עבודה, איז עס דאָך אַ פאַרדינטע באַלוינונג און ניט קיין מתנה).

אָבער פונדעסטוועגן ווערט אויך די העכערע בחינה פון שבת נמשך דוקא נאָך דעם ווי ס'איז פריער געווען עבודה, כמאמר רז"ל [11]): "מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת". דאָס מיינט טאַקע ניט אַז עבודה איז מעורר און ממשיך די בחינת מתנה פון שבת — עס איז אָבער ווי חז"ל זאָגן [12]), "אי לאו דעביד לי' נייחא לנפשי' לא הוה יהיב לי' מתנתא", ווען דער מקבל וואָלט אים ניט פאַרשאַפט קיין נחת רוח וואָלט אים דער נותן די מתנה ניט געגעבן. נאָר ווען ער גיט אים די מתנה צוליב דעם נחת רוח וואָס ער האָט געטאָן דעם נותן — גיט ער אים אַ סך מער וויפל דער נחת רוח איז ווערט, און אין דעם באַשטייט די מתנה.

ועל דרך זה איז עס אויך בנוגע די גילויים וואָס זיינען געווען ביום השמיני למילואים. כאָטש די גילויים זיינען פון אַזאַ אַרט וואָס עבודה קען אַהין ניט דערלאַנגען, דאָך זיינען זיי נמשך געוואָרן נאָך דער עבודה אין

---

6) ולכן ההלכה (כסתימת המדרש שמו"ר פט"ו, יא) שבניסן עתידין להגאל, כי ניסן הוא בחי' אתעדל"ע (ד"ה החודש הזה תרנ"ד. לקוטי שיחות ח"א ע' 235).

7) שמות לא, טז.

8) אלא שבו עצמו, ב' מדריגות בכללות: א) שבת מיקדשא וקיימא, והיא בחי' אתעדל"ע (שקודם לאתעדל"ת. ובמילא שרש המשכתו הוא רק מבחי' חיצוניות האור, משא"כ בחי' מתנה דשבת, אתעדל"ע שאחרי שלימות העבודה, הוא מבחי' פנימיות האור. (ראה בכ"ז לקו"ת שה"ש כד, אב. ד"ה את שבתותי ת"ש)), ועז"נ ושמרו גו' את השבת כי ישנו מצד ההמשכה שמלמעלה, אלא שצריך לשמור אותו. ב) שנמשך ע"י עבודה, ועז"נ לעשות את השבת.

9) אבל אינו כהגילוי דלעתיד ממש. שלכן כללות ענין השבת, גם בחי' מתנה דשבת, היא בחי' מספר שבעה, ומילה דוחה אותו. — כנ"ל בכלי יקר.

10) שבת י, ב.

11) ע"ז ג, א. וקאי גם על בחי' מתנה דשבת (לקו"ת שה"ש כה, ב).

12) כן מועתק בכ"מ. וראה מגילה כו, ב. גיטין ג, ב. ב"ב קנו, א.

די שבעת ימי המילואים, אַז בשעת ס'איז געווען די שלימות העבודה, איז נמשך געוואָרן אויך די אתערותא דלעילא שמצד עצמה. און דעריבער הייסט עס מיטן נאָמען „שמיני", ווייל עס קומט נאָך דער עבודה פון שבעה.

ד. על פי הנ"ל קען מען אויך מבאר זיין די שייכות פון פרשת שמיני מיט ספירת העומר, וואָס בהרבה שנים לייענט מען די פרשה באַלד נאָך פסח — התחלת ימי הספירה[13]:

וועגן דער מצוה פון ספירת העומר שטייט דער לשון אין תורה[14]: „תס־פרו חמישים יום". פרעגט מען[15] די קשיא: מען ציילט דאָך נאָר ניין און פערציק טעג? און מען פאַרענטפערט עס מיטן ביאור, אַז אידן דורך זייער ספירה, דורך זייער עבודה, זיינען ממשיך נאָר די מ"ט שערי בינה — „שבעה שבועות תספר לך" (בחינת שבעת ימי הבנין); אָבער צוליב דעם וואָס זיי זיינען ממשיך דורך זייער עבודה די מ"ט שערים, גיט מען זיי מלמעלה אויך דעם שער החמישים (וואָס ער איז על דרך „שמיני" — העכער פון שבעה (שבועות), וואָס דעריבער איז די המשכה פון דעם שער החמישים בחג השבועות, זמן מתן תורה, וואָס בשעת מתן תורה איז געווען אַ מעין פון דעם גילוי דלעתיד)[16]. און דערפאַר שטייט „תס־פרו חמישים יום", ווייל אויך דעם שער החמישים באַקומען די אידן דורך זייער עבודה[*16]).

ה. באמת, איז ספירת העומר אַ הכנה ניט נאָר צו מתן תורה, וואָס איז אַ מעין פון דעם גילוי דלעתיד, נאָר אַ הכנה אויך צום גילוי דלעתיד גופא.

ס'איז ידוע דער דיוק הלשון אין דעם פסוק[17] „כימי (לשון רבים) צאתך מארץ מצרים גו'": לכאורה איז דאָך דאָס אַרויסגיין פון מצרים געווען אין איין טאָג, ט"ו בניסן. איז מבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר[18], אַז די פולשטענדיקע יציאה פון „מצרים" וועט נשלם ווערן ערשט ביי דער גאולה העתידה בקרוב ממש, און ביז דאַן זיינען נאָך אַלץ פאַראַן מצרים וגבולים פון וועלכע מ'מוז זיך באַ־פרייען. פון ט"ו ניסן שנת ב' אלפים תמ"ח, האָלטן אידן כסדר אין אַרויס־גיין פון מצרים — וואָס ווייטער גייט מען אַלץ העכער און העכער[19], ביז אַז בקרוב ממש וועט קומען די גאולה העתידה, וואָס דאַן וועט מען אַרויס־גיין אינגאַנצן פון מצרים.

---

13) ראה של"ה חלק תושב"כ ר"פ וישב וז"ל: המועדים של כל השנה.. בכולן יש שייכות לאותן הפרשיות שחלות בהן.

14) ויקרא כג, טז. לקו"ת במדבר י, ד. שה"ש לה, ג.

15) ראה ג"כ תו"כ עה"פ. תודי"ה כתוב (מנחות סה, ב). רא"ש סוף פסחים.

16) תניא פל"ו.

*16) ראה ג"כ להלן פ' אמור הערה 8.

17) מיכה ז, טו.

18) ראה ד"ה כימי צאתך תש"ח.

19) ואף כי במשך הזמן ישנם כמה שינויים, בעליות וירידות (ראה חסד לאברהם בתחילתו, לקו"ת ואתחנן ד"ה וידעת פ"ד וביאוריו), הרי אמר קרא שבע יפול צדיק וקם, שהנפילה היא בשביל הקימה והעלי' שלאח"ז, ונפילה וירידה זו מוכרחת היא (ראה סוף ההקדמה לשער היחוד והאמונה, תו"א ביאור לד"ה ושבתי בשלום), וכמבואר במ"א בארוכה, אשר בין מדרי' הקודמת למדרי' נעלית יותר שאחרי' צ"ל ביטול באמצע (וגם בסדר הירידה מלמעלמ"ט כן הוא, אשר בין יש ליש צ"ל אין באמצע, כמבואר בשערי אורה ד"ה יביאו לבוש מלכות פכ"ד ואילך, המשך ר"ה ה'תשי"א (תרצ"ד) פ"ב ואילך ובכ"מ). וכיון שהירידה הכנה מוכרחת היא להעלי' למדרי' היותר

די ערשטע עבודה פון אידן באַלד נאָך דער יציאה פון לאַנד מצרים, איז געווען ספירה על דרך ספירת העומר [20]). ד. ה. אַז ספירת העומר איז דער ערשטער שריט אין עבודה אויף צוקומען צום כימי צאתך בשלימות, צו דער גאולה העתידה — בחינת „שמיני".

ו. על פי זה וועט מען פאַרשטיין דעם טעם, וואָס ספירת העומר ציילט מען ביינאַכט און דער טאָג גייט נאָך דער נאַכט [21]). די הקרבה פון דעם עומר איז דאָך אַ קרבן. ביי קרבנות איז דער דין, אַז הלילה הולך אחר היום, די נאַכט גייט נאָכן טאָג [22]), אָבער ביי ספירת העומר, איז אף על פי אַז ענינה איז וואָס מען ציילט וויפל טעג זיינען אַדורך פון הבאת והקרבת העומר [23]), פונדעסטוועגן איז דער דין אַז היום הולך אחרי הלילה. איז דאָך ניט פאַרשטאַנדיק: וויבאַלד אַז די ספירה איז צו ציילן די טעג פון הקרבה אָן, איז פאַרוואָס [24]) זאָל דער דין ביי ספירה זיין אַנדערש פון דעם דין ביי הקרבה?

איז דער ביאור אין דעם: דער אויפטו פון דער גאולה העתידה אויף יציאת מצרים און מתן תורה איז, אַז ביי יציאת מצרים און אפילו ביי מתן תורה איז דער גילוי מלמעלה געווען ניט דורך עבודה (וואָרום כאָטש זיי האָבן געציילט ספירה ניין און פערציק טעג, איז אָבער במשך אַזאַ קורצער צייט ניט געווען שייך, זיי זאָלן אַרויסגיין בכח עבודתם אַליין פון די מ"ט שערי טומאה און אויף אַזוי פיל נזדכך ווערן צו ווערן ראוי צו מקבל זיין די תורה), און דעריבער איז נאָך דעם „במשוך היובל", נאָך מתן תורה, איז די וועלט פאַרבליבן אין איר חומריות [25]), ביז אַז עס האָט דערנאָך געקענט זיין דער חטא העגל

נעלית — הרי אי"ז ירידה אמתית, כ"א חלק מן העלי' הנעלית יותר. — ובדא"פ י"ל אשר בהכרח לומר כן, כי מכיון שכוונת הבריאה (שהיא ירידה והשתלשלות* מלמעלה למטה) היא, שתהי' אח"כ עלי' אחר עלי' מלמטה למעלה, הרי צ"ל שנעשה כן בפועל, שמאז נגמרה הירידה התחילה העלי' אחר עלי', כי אין מעכב, ח"ו, בידו, ובפרט שכוונת הבריאה קודמת לבריאה ואין שם שום מציאות שרש ומקור ללעו"ז, כמובן. — ועי"כ צ"ל שהבחירה נוגעת רק במצבם של פרטים, אבל אינה משנית את הסך־הכל של הבריאה בכללותה, שהיא בעלי' תמידית, כיון שכך היא כוונת הבריאה. — ובעומק יותר צ"ל שגם באיש הפרטי מתקיימת כוונת הבורא, שהוא בעלי' תמידית — דמאי שנא — ועי"כ הביאור הוא כנ"ל. ובחירת האדם — קובעת רק את מהירות העלי' (וע"ד מרז"ל זכו אחישנה לא זכו בעתה), ואופן העלי' (אם הוא ע"י נתינת מקום מראש ללעו"ז ועי"ז דוקא ינצחו כליל אח"ז (ע"ד משנ"ת בס' המצות מצות איסור עבודת בע"מ. ובכל זה נענש הבוחר, כיון שלא זו (עבירה לשמה) היא כוונתו שלו) או עלי' בלי נסיגה לאחור כלל). והוא מעין החילוק דירושלמי ובבלי, שאף שכל קושיא הוא מסטרא דרע, אבל גם היא חלק מבירור הדין (משיחת יט אייר ה'תשי"ב — לקו"ש חכ"ז ע' 363).

20) ראה ר"ן סוף פסחים. ועייג"כ זח"ג צז, סע"א וברע"מ שם.

*) השתלשלות — מחכמה ואילך, ירידה — מאוא"ס לחכמה, בכללות יותר: השתל' — לאחר הצמצום, ירידה — עד הצמצום, יעוין לקו"ת ברכה צה, ב. שה"ש מב, ב. וראה ג"כ אגה"ק סי' כ.

21) מנחות סו, א. שו"ע אדמוה"ז סתפ"ט, ס"ג.

22) חולין פג, א. תמורה יד, א.

23) ראה משנה ספ"ו דמנחות ורמב"ם (הל' תו"מ פ"ז ה"ז) דנקצר ביום טו כשר.

24) נלמד מ„תמימות" (מנחות שם), אבל טעמא מאי?

25) ראה ד"ה אד' שפתי שבסי' (דר"ה). ד"ה וכל העם תש"ד, ובכ"מ.

— דער שורש פון אלע חטאים פון נאכדעם *25). משא״כ ביי דער גאולה העתידה, וויבאלד זי וועט דאך קומען דורך עבודה פון אידן, וואס האט זיך אנגעהויבן פון יציאת מצרים, צו מזכך זיין ניט בלויז זיך אליין נאר אויך יעדער אינער זיין חלק אין וועלט 26) — וועט די וועלט דורך דעם ווערן א כלי צו מקבל זיין דעם גילוי שלמעלה אין א פנימיות, וכמ״ש 27) „ונגלה כבוד הוי׳ וראו כל בשר״, אז אויך דער בשר הגשמי וועט דערזען דעם „כבוד הוי׳״. און כאטש אז עבודת הנבראים איז ניט קיין כלי צום גילוי דלעתיד, פונ־דעסטוועגן, ווי געזאגט פריער, וועט מען לאחר שלימות העבודה געבן די גילויים מלמעלה אויך אין אן אופן פון אתערותא דלעילא מצד עצמה, און געבן דאס אין א פנימיות.

קומט אויס, אז די גילויים פון דער גאולה העתידה האבן אין זיך צוויי קצוות: א) ס׳וועט נתגלה ווערן אן אור וואס איז לגמרי העכער פון וועלט, און אפילו מיט עבודה הכי נעלית קען מען אים ניט נעמען; ב) דאך וועט דער גילוי זיין אין וועלט, אין א פנימיות.

וויבאלד אז ספירת העומר איז די ערשטע עבודה אויף צוגרייטן זיך צו דער גאולה העתידה, איז „משכרה נדע מהותה״ 28): פון דעם וואס דער שכר פאר דער עבודה (אין אן אופן פון מתנה) איז די גאולה העתידה, איז א ראי׳ אז אויך אין דער עבודה אליין זיינען פאראן ביידע קצוות בדוגמת ווי אין די גילויים פון דער גאולה העתידה: א) דער ענין פון ספירה איז צו ציילן די טעג פון דער הקרבה אן, ס׳איז א קדשים־המשך. ב) פונדעסטוועגן, איז די ספירה אליין — די עבודה וואס איז מכשיר די וועלט צו דעם גילוי — דוקא כפי סדר הבריאה 29): „ברישא חשוכא והדר נהורא״ 30), דער טאג גייט נאך דער נאכט.

ז. דער ביאור אין דעם:

ביי קדשים איז דער סדר אז „הלילה הולך אחרי היום״ — פארקערט פון דעם סדר העבודה אין בריאה „ויהי ערב ויהי בקר״ — ווייל דער סדר העבודה אין בריאה איז מלמטה למעלה: עס הויבט זיך אן מיט חושך און דורך עבודה דארף מען מזכך זיין די וועלט אז זי זאל ווערן א כלי צום אור אלקי; אבער ביי קדשים איז דער סדר פון דעם גילוי אור — מלמעלה למטה: מען הויבט אן מיט אור, און אויך דער לילה וואס קומט נאך דעם יום, איז עס אן עבודת הבירורים וואס קומט מצד דעם גילוי אור, דער גילוי פון „יום״ גיט א כח מען זאל זיך קענען אראפלאזן אין חושך און אים מברר זיין 31).

ספירת העומר וואס איר עבודה איז בירורים מלמטה למעלה, צו מזכך זיין די וועלט ביז זי זאל ווערן א כלי צו דער גאולה העתידה, איז איר סדר — „ברישא חשוכא והדר נהורא״,

*25) שלכן וביום פקדי (על איזה חטא שיהי׳) ופקדתי גו׳ (שמות לב, לד) וכמרז״ל אין לך כל פורענות כו׳ של עגל (סנה׳ קב, א).

26) תניא פל״ז.

27) ישעי׳ מ, ה.

28) תניא פל״ט.

29) ברכות בתחלתה.

30) שבת עז, ב.

31) ולבד זאת, הנה עיקר ענין העבודה במקדש, היא ביום. ובלילה היא רק בכדי לשלול הלאו דנותר, כמבואר לעיל פ׳ צו.

מען אידלט אויס דעם חושך העולם בדרך מלמטה למעלה; אָבער דאָך איז די ספירה אַ המשך צום קרבן; ד. ה. אַז אין דער עבודת הספירה איז דאָ דער כח פון קדשים, גילוי אור מלמעלה, וואָס וועט נמשך ווערן דורך דער עבודת הספירה, בפנימיות אין וועלט, בגאולה האמיתית והשלימה ע״י משיח צדקנו, בקרוב ממש.

(משיחת ש״פ שמיני תש״כ)

תזריע

א. דער זמן פון מצות מילה איז דעם אַכטן טאָג פון געבורט, ווי ער זאָגט אין דער סדרה „וביום השמיני ימול בשר ערלתו״. און אויב מען איז מל נאָך דעם אַכטן טאָג, איז כאָטש די מצות מילה בכלל איז מען מקיים, מען מאַכט דאָך אַ ברכה וכו׳ [1]), פעלט אָבער, לכאורה, דער פּרט פון דער מצוה, די מעלה פון מילה בזמנה — צו מל זיין ביום השמיני דוקא. און דאָס מל זיין דעם אַכטן טאָג האָט אין זיך אַ מעלה מיוחדת, וואָס מילה (און אויך מכשירי מילה) בזמנה, איז דוחה את השבת, ווי מען לערנט עס אָפּ [2]) פון דעם פּסוק „וביום השמיני ימול בשר ערלתו״ — „וביום אפילו בשבת״, אָבער ניט בזמנה טאָר מען ניט מל זיין אום שבת.

לויט דעם דאַרף לכאורה אויס־קומען [3]), אַז אויב מען איז מל אַ קינד נאָך אַכט טעג, — אפילו ווען מען האָט אים פריער ניט געקענט מל זיין צוליב דעם וואָס דאָס קינד איז געווען קראַנק, — האָט מען די מצוה פון מילה בזמנה ניט מקיים געווען, און אויך די מצות מילה בכלל, וואָס מען איז מקיים דורכן מל זיין שפּע־טער, העלפט עס נאָר אַז דאָס קינד זאָל זיין אַ מהול פון איצטער אָן, אָבער עס העלפט ניט אויף די דורכ־געגאַנגענע טעג, אין וועלכע דער קינד איז געווען אַן ערל. דאָס קען מען שוין ניט מתקן זיין. מען האָט טאַקע ניט עובר געווען אויף דער מצוה, ווייל מען האָט דאָך ניט געטאָרט מל זיין צוליב פּיקוח נפש וואָס איז דוחה את כל התורה [4]), עס פעלט אָבער דאָך דער קיום המצוה.

דער רמב״ם זאָגט [5]) דעם טעם אויף דעם וואָס מען טאָר ניט מל זיין נאָר אַ קינד וואָס האָט ניט קיין שום חולי: „שסכנת נפשות דוחה את הכל ואפשר

1) לדעת המפרשים שאין מברכים על ניקור מפני שעגינו ל״ת — שלא לאכול איסור (או״ה שער נח, קד) — הברכה מוכיחה ג״כ שיש בזה לא רק הענין שלא יהי׳ ערל — ראה לעיל פ׳ לך.

2) שבת קלב, א.

3) ראה פיה״מ להרמב״ם ספי״ט דשבת. ירוש׳ ר״ה פ״א ה״א.

4) יומא פב, א.

5) הל׳ מילה פ״א, הי״ח. ועיין תוד״ה ושווין (שבת קלא, סע״א) שכתבו: „דמילה אם עבר זמנה לא בטלה שאותה מילה עצמה שהוא מיחייב בשמיני הוא עושה בתשיעי״, שמזה מוכח שבמל אח״כ (לכאורה, גם אם בזמנו פשע ולא מל ועיין להלן בהערה *8), ישנו הענין דמילה בזמנה (אלא שעדיין צ״ע, דסיים הענין בתוס׳ שם „שאם מל בשמיני לא הי׳ חוזר ומל בתשיעי״ — דמה בעי בזה — י״ל דזוהי הגבלה דרק ענין מילה בזמנה ישנו, אבל לא תיקון הימים שבנתיים). ועייג״כ מכתב הגאון הרגצובי (בשדי חמד במילואים לקונטרס המציצה ח״ו ע׳ 2735) ובצפע״נ על הרמב״ם הל׳ מילה ספ״א.